

OHJAUSRYHMÄN KOKOUS

Aika: 23.3.2010 klo 10.00 – 12.10.

Paikka: Kaupunginvaltuuston istuntosali, Mikkelin kaupungintalo, Raatihuoneenkatu 8-10
2. krs.

Läsnä:

Helvi Marttinen	Kangasniemi, puheenjohtaja
Kalevi Puukko	Hirvensalmi
Pentti Pylkkänen	Hirvensalmi
Hannu Kähärä	Juva
Markku Karila	Juva
Elisa Hänninen	Juva
Mikko Hokkanen	Kangasniemi
Markku Tuunainen	Kangasniemi
Soile Kuitunen	Mikkeli
Seija Korhonen	Mikkeli
Pertti Oksa	Mikkeli
Arto Seppälä	Mikkeli
Leena Pekkanen	Mäntyharju
Seppo Hujanen	Mäntyharju
Raili Rantanen	Mäntyharju
Heikki Vaskelainen	Mäntyharju
Juha Torniainen	Pertunmaa
Risto Salminen	Pertunmaa
Markku Pöyry	Pertunmaa
Tenho Järvinen	Pertunmaa
Virpi Siekkinen	Ristiina
Sari Teittinen	Ristiina
Kari Kitunen	Puumala
Unto Pasanen	Puumala
Anne Ukkonen	Suomenniemi
Marja Kauppi	Suomenniemi
Maria Närhinen	sosiaali- ja terveystoimen johtaja, Mikkeli
Aino Rajapolvi	hallintopäällikkö, sihteeri

Poissa:

Heikki Laukkanen	Juva
Pekka Toivonen	Kangasniemi
Kimmo Mikander	Mikkeli
Jussi Teittinen	Mäntyharju
Minna Korhonen	Puumala
Kalevi Arnell	Suomenniemi
Sune Lehtonen	Mikkelin seutu
Aki Kauranen	Mikkelin seutu
Ari Hämäläinen	Ristiina

1. Kokouksen avaus järjestäytyminen

Päätösehdotus:

Avataan kokous ja todetaan läsnäolijat.

Päätös:

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja totesi läsnäolijat. Lisäksi puheenjohtaja kiitti kaikkia Mainio-hankkeen valmistelutyöhön osallistuneita tehdystä ansiokkaasta valmistelutyöstä.

2. Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

Päätösehdotus:

Hyväksytään edellisen kokouksen muistio (**liite 1**).

Päätös:

Hyväksyttiin.

3. Mainio hankkeesta annettujen lausuntojen käsittely/seutuvaliokunnan käsittely

Seutuvaliokunta 30.11.2009 / 119 §

Asian valmistelija Maria Närhinen.

Seutuvaliokunta päätti kokouksessaan 17.6.2009 § 64 käynnistää sosiaali- ja terveystoimen seudullisten yhteistoimintajärjestelyjen kehittämishankkeen seudun kuntien sosiaali- ja terveystoimen johtajien yhteisen esityksen pohjalta. Hankkeeseen ovat osallistuneet Mikkelin kaupunki sekä Hirvensalmen, Juvan, Kangasniemen, Mäntyharjun, Pertunmaan, Puumalan, Ristiinan ja Suomenniemen kunnat. Valmistelu käynnistettiin esityksen mukaisesti liikelaitosmallin pohjalta. Edelleen seutuvaliokunta päätti tilata Piirin Paras-hankkeen selvitysmiehenä toimineelta Seppo Tuomolalta liikelaitoksen käynnistämissuunnitelman laadinnan.

Hankkeen taustalla on laki kunta- ja palvelurakennemuutoksesta (169/2007), joka velvoittaa kuntia järjestämään perusterveydenhuollon ja (siihen kiinteästi liittyvän) sosiaalityön vähintään 20 000 asukkaan väestöpohjalle. Mikkelin seudulla ei toistaiseksi useasta yrityksestä huolimatta ole onnistuttu löytämään yhteistä ratkaisua asiaan.

Hankkeen tavoitteena on tulevilla yhteistoiminta-alueella

- Väestön terveyden edistäminen.
- Palvelujen tasapuolinen saatavuus
- Lähipalvelujen turvaaminen
- Palvelurakenteen tasapainottaminen
- Palveluketjujen sujuvoittaminen
- Osaavan henkilöstön saannin turvaaminen
- Kustannusten hallinnan edistäminen

Asiaa on valmisteltu sosiaali- ja terveystoimien johtajien yksilöidyn esityksen pohjalta, jonka sisältö oli seuraava:

- Mikkelin kaupungin organisaatioon perustetaan seudullinen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutuotannon liikelaitos.

- Seudullinen sosiaali- ja terveystoimi järjestetään järjestäjä(tilaaja) – tuottajamallin pohjalta. Sosiaali- ja terveystoimen järjestämisvastuu siirretään kuntien yhteiselle lautakunnalle, joka on hallinnollisesti Mikkelin kaupungin organisaatiossa.
- Kaikilla kunnilla on edustus yhteislautakunnassa.
- Seudun sosiaali- ja terveystoimi säilyy yhtenä kokonaisuutena.
- Yhteislautakunta tilaa kuntien puolesta koko seudulle tarvittavan erikoissairaanhoidon.
- Tuotantoliikelaitos toimii kiinteässä yhteistyössä erikoissairaanhoidon kanssa.
- Seudullinen sosiaali- ja terveystoimi aloittaa toimintansa 1.1.2011.

Hanketta valmistellaan johtoryhmässä, joka koostuu kaikkien kuntien sosiaali- ja terveys-/perusturvajohtajista. Hankkeelle on perustettu ohjausryhmä joka koostuu seutuvaliokunnasta täydennettynä Juvan ja Suomenniemen kunnanjohtajilla sekä kahdesta tai kolmesta luottamushenkilöstä kustakin kunnasta.

Johtoryhmä on valmistellut asiaa kolmessa kokouksessa. Tämän lisäksi johtoryhmä on tutustunut kahteen yhteistoiminta-alueeseen ja yhteen kuntaliitosalueeseen. Johtoryhmä on järjestänyt pääluottamusmiehille ja kuntien valtuutetuille omat tiedotus- ja keskustelutilaisuudet.

Hankkeelle on lokakuussa avattu omat kotisivut www.mainiosote.fi johon kerätään kaikki asiaan liittyvä aineisto. Sivujen kautta voi myös osallistua keskusteluun asiaan liittyen.

Valmistelutyön tuloksena on syntynyt luonnokset yhteistoimintasopimuksesta ja perustamissuunnitelmasta, jotka löytyvät em. kotisivuilta.

Hankkeen ohjausryhmä on kokoontunut kaksi kertaa, 3.11.2009 ja 16.11.2009. Seuraava kokous on 8.12.2009.

Ohjausryhmässä esille nousseita asioita ovat olleet mm. seuraavat asiat:

- Hankkeen aikataulu
- Poliittinen ohjaus
- Yksittäisen kunnan rooli suhteessa yhteistoiminta-alueeseen
- Yhteistyö sairaanhoitopiiriin/erikoissairaanhoidon kanssa
- Kustannusten hallinta liikelaitoksessa
- Kunnilla näyttää olevan erilainen valmius edetä asiassa

Ehdotus Kehityspäällikkö:
Seutuvaliokunta merkitsee tilanteen tietoonsa ja vie asian seutufoorumiin keskusteltavaksi.

Päätös Seutuvaliokunta:
Merkittiin ja esitetään edelleen seutufoorumille.

Seutufoorumi 30.11.2009 / § 10

Sosiaali- ja terveysministeriön lääkintöneuvos Jukka Mattila pitää asiantuntijapuheenvuoron ajankohtaisista sosiaali- ja terveyspalveluiden rakenteellisista ja toiminnallisista uudistuksista.

Mainio-hankkeen johtoryhmän puheenjohtaja Maria Närhinen ja konsultti Seppo Tuomola esittelevät Mikkelin seudun sosiaali- ja terveystoimen kehittämishankkeen (Mainio) etenemistä.

Ehdotus Seutuvaliokunnan puheenjohtaja:
Keskustellaan Mainio-hankkeen ajankohtaisista kysymyksistä ja etenemisestä.

Päätös Seutufoorumi:
Asiaa alusti sosiaali- ja terveysministeriön neuvotteleva virkamies Kari Haavisto, joka kävi läpi ajankohtaisia sosiaali- ja terveystoimien rakenteellisia ja toiminnallisia uudistuksia. Lisäksi konsultti Seppo Tuomola esitti yhteenvedon Mainio-hankkeen etenemisestä.

Alustusten jälkeen seutufoorumi kävi Mainio-hankkeesta vilkkaan keskustelun. Keskustelussa seutufoorumin jäsenet toivat esille kuntien kantoja ja näkemyksiä Mainio-hankkeeseen liittyen. Keskustelun päätteeksi seutufoorumi totesi, että Mainio-hankkeen valmistelua jatketaan edelleen.

Seutuvaliokunta 15.12.2009

Mainion ohjausryhmä kokoontui kolmannen kerran 8.12.2009. Ohjausryhmä päätti lähettää valmistuneet asiakirjat eli luonnokset yhteistyö- ja yhteisömuotoisiksi sekä järjestämissuunnitelmaksi lausunnon kuntiin. Lausuntoa pyydetään 28.2.2010 mennessä.

Mainion ohjausryhmän on tarkoitus käsitellä asiaa seuraavan kerran 23.3.2010 saatujen lausuntojen pohjalta. Mainiohankkeen johtoryhmä on kokouksessaan 9.12.2009 päättänyt esittää seutuvaliokunnalle että lausuntoja tulisi käsitellä sekä johtoryhmässä että seutuvaliokunnassa (täydennettynä Suomenniemen ja Juvan kunnajohtajilla) maaliskuussa ennen ohjausryhmän kokousta.

Samalla todettiin, että konsultti Seppo Tuomolan työ on valmistunut. Selvitykset hankkeen kustannuksista tuodaan seutuvaliokunnan tammikuun kokoukseen.

Ehdotus Kehityspäällikkö:
Merkittään Mainio-hankkeen tämänhetkinen valmistelutilanne tiedoksi ja päätetään seutuvaliokunnan ja hankkeen johtoryhmän kokouksesta, jossa käsitellään pyydettyjä kuntien antamia lausuntoja Mainio-hankkeesta.

Päätös Seutuvaliokunta:
Merkittiin tiedoksi ja päätettiin, että lausuntojen käsittelyajankohta päätetään seuraavassa seutuvaliokunnan kokouksessa.

Seutuvaliokunta 19.3.2010

Asian valmistelija Maria Närhinen.

Mikkelin seudun seutuvaliokunta ja Mikkelin seudun sosiaali- ja terveystoimen ohjausryhmä ovat pyytäneet Mikkelin seudun kunnilta

28.2.2010 mennessä lausuntoa liittyen Mikkelin seudun sosiaali- ja terveystoimen valmisteluun. Lausuntoa pyydettiin seudullisen sosiaali- ja terveystoimen valmisteluaineistosta eli yhteistoimintasopimusluonnoksesta, järjestämisuunnitelmaluonnoksesta, yhteenvetoasiakirjasta sekä tiivistelmästä liittyen hankkeen erityiskysymyksiin.

Lausunnossa pyydettiin ottamaan kantaa seuraaviin asioihin:

1. Kunnan valmius lähteä mukaan perustamaan seudullista sosiaali- ja terveystoimea liikelaitosvaihtoehdon mukaan
2. yhteistoimintasopimuksen sisältö
3. perustamissuunnitelman sisältö
4. perusturvalautakunnan kokoonpano
5. päivähoidon sijoittuminen sosiaali- ja terveystoimeen
6. erikoissairaanhoidon suhde seudulliseen sosiaali- ja terveystoimeen
7. liikelaitoksen johtajan ja sosiaali- ja terveysjohtajan hakumenettely

Osa kuntien lausunnoista on liitteenä ja loput toimitetaan ennen kokousta kokoukseen kutsutuille sitä mukaa kun ne on saatavilla. Lausunnoista ilmenee kuntien kannanotot eri kohtiin sekä muut evästyksiset jatkotyölle.

Kuntien virallisista lausunnoista ovat olleet toistaiseksi saatavilla Mikkelin, Pertunmaan, Puumalan, Ristiinan ja Suomenniemen lausunnot. Lausuntojen perusteella Mikkelin, Pertunmaa, Puumala, Ristiina ja Suomenniemi ovat halukkaita jatkamaan valmistelua liikelaitosmallin pohjalta.

Juvalta saatavilla on ollut kunnanhallituksen lausunto, joka käsitellään Juvan kunnanvaltuustossa 15.3.2010. Kangasniemen ja Mäntyharjun osalta saatavilla on ollut kuntien perusturvalautakuntien antamat lausunnot, jotka käsitellään 15.3.2010 kuntien kunnanhallituksissa. Em. lausunnoissa kunnat ovat todenneet, että valmistelua tulisi jatkaa eri periaatteella kuin liikelaitosmallin pohjalta. Juvan, Kangasniemen ja Mäntyharjun kantojen mukaan valmistelun tulisi tähdätä sairaanhoitopiirin kokoiseen kuntayhtymään ja yhteistoiminta-alueella tulisi järjestää sosiaaliryö, perusterveydenhuolto ja erikoissairaanhoidon väestölle yhden organisaation toimesta. Lausuntojen mukaan yksi mahdollisuus olisi hakeutua valmisteilla olevan terveydenhuoltolain mukaiseksi kokeilualueeksi.

Hirvensalmen kanta selviää 15.3.2010.

Valmistelun etenemisvaihtoehtoja

Kuntien lopullisista lausunnoista riippumatta asiassa voisi päättää edetä seuraavien vaihtoehtojen mukaan:

Vaihtoehto 1

Mainion valmistelua jatketaan niiden kuntien kesken, jotka ovat suhtautuneet asiaan myönteisesti. Jatkovalmistelussa huomioidaan mukaan lähtevien kuntien yksityiskohtaiset kannanotot asiaan liittyen.

Vaihtoehto 2

Mukaan lähtevien kuntien joukko todetaan niin vähäiseksi, että Mikkelin kaupunginhallituksen kannanoton mukaan valmistelua jatketaan perinteisen isäntäkuntamallin pohjalta. Aiempi valmisteluaineisto voidaan hyödyntää, mutta liikelaitosta ei perusteta vaan järjestäjänä toimisi

seudullinen perusturvalautakunta ja sosiaali- ja terveystoimintatilaus Mikkelin kaupungin sosiaali- ja terveystoimi.

Vaihtoehto 3

Osa kunnista jatkaa valmistelua kuntayhtymämallin pohjalta. Tähän valmisteluun ei kuitenkaan Mikkelin kaupunki antamansa lausunnon perusteella ole halukas osallistumaan vaan kaupunki järjestäisi ja tuottaisi jatkossa palvelut vain itselleen tai vaihtoehto 2 mukaisella yhteistoiminnalla joidenkin kuntien kanssa.

Vaihtoehto 4

Todetaan, että Mainiohanke ei ole saanut riittävästi kannatusta että valmistelua kannattaisi jatkaa. Samalla on todettava, että puitelain mukaista järjestelyä ei ole syntymässä Mikkelin seudulle. Asiaan on palatava viimeistään vuonna 2012.

Vaihtoehtojen tarkastelua

Jos vaihtoehto 1 ei toteudu kaikkien kuntien osalta yhteneväisesti niin silloin yksikään esitetyistä vaihtoehdoista ei johda siihen, että seudulle saataisiin luotua yhtenäistä ratkaisua. Kaikki ne vaihtoehdot, joissa kunnat muodostavat yhteistoiminta-alueen ilman Mikkelin kaupunkia ovat kuntalaisten kannalta hankalia, koska tällöin kuntalaiset eivät pystyisi hakemaan seutupalveluita seudun ja työssäkäyntialueen luonnollisesta keskuksista.

Vaihtoehtojen 1 ja 2 myötä saataisiin osalle kunnista luotua toimiva puitelain vaatimukset täyttävä yhteistoiminta-alue. Tähän alueeseen voisivat nyt pois jäädä kunnat myöhemmässä vaiheessa niin halutesaan liittyä. Vaihtoehto 1 voisi johtaa laajempaan yhteistoiminta-alueeseen kuin vaihtoehto 2, koska liikelaitosmallin on hyväksynyt myös Pertunmaa. Mikkelin kaupunki ei tällä hetkellä myy kansanterveyslain mukaisia palveluita Pertunmaalle eikä kunta ole aiemmissa selvityksissä ollut kiinnostunut yhteistyöstä Mikkelin kaupungin kanssa perinteisen isäntäkunnan pohjalta.

Vaihtoehto 3 täyttäisi muodollisesti puitelain vaatimukset, mikäli riittävä määrä kuntia muodostaisi kuntayhtymän. Tässä mallissa yhteistyö kaupunkikeskuksen ja maaseutukuntien välillä katkeaisi, mikä ei liene tavoiteltava asia seudun yhtenäisyyden ja yhteisen kehittymisen näkökulmasta. Ilman Mikkelin kaupungin mukaantuloa hakeutuminen valmisteilla olevan terveydenhuoltolain mukaiseksi kokeilualueeksi ei liene realistista.

Vaihtoehto 4 tarkoittaisi sitä, ettei seudullista sosiaali- ja terveystoimen palvelukokonaisuutta edes yritettäisi tavoitella Mikkelin seudulle tässä vaiheessa mikä on selvästi puitelain vastaista. Tässä vaihtoehdossa on mm. jatkossa päätettävä, myykö Mikkelin kaupunki edelleen entisillä periaatteilla kansanterveyslain mukaisia palveluita niille kunnille, jotka niitä haluaavat ostaa. Jatkossa olisi lisääntyvässä määrin myytävä myös sosiaalityön erityispalveluita.

Mikkelin lausunto
Pertunmaan lausunto
Puumalan lausunto
Ristiinan lausunto
Suomenniemen lausunto
Liite 4 - 8

Ehdotus

Kehitysjohtaja:

Seutuvaliokunta toteaa, että ainakin Mikkeli, Pertunmaa, Puumala, Ristiina ja Suomenniemi ovat suhtautuneet myönteisesti liikelaitosmalliin. Hirvensalmen, Juvan, Kangasniemen ja Mäntyharjun lausunnot käsitelään kokouksessa.

Seutuvaliokunta käy keskustelun asiasta ja päättää esityksestä Mainiohankkeen ohjausryhmälle.

Päätösehdotus:

Todetaan seutuvaliokunnan päätös ja päätetään sen pohjalta jatkotoimenpiteistä hankkeen suhteen.

Päätös:

Todettiin seutuvaliokunnan päätös, jonka mukaan seutuvaliokunta on todennut kuntien lausunnotilanteen ja palauttanut valmistelutyön Mainiohankkeen ohjausryhmän valmisteltavaksi.

Tämän jälkeen käytiin laaja keskustelu tilanteesta ja todettiin, että kuntien lausuntojen pohjalta ohjausryhmä ei pysty tekemään esitystä valmistelutyön jatkamisesta Mainiohankkeen mukaisena. Seija Korhosen tekemä kannanotto valmistelutyön jatkamisesta seutuvaliokunnan toimesta syksyllä päätettiin liittää pöytäkirjaan.

Tämän jälkeen ohjausryhmä päätti, että ohjausryhmän työ päättyy tähän kokoukseen ja että puitelain edellyttämä valmistelutyö jatkuu seutuvaliokunnassa.

4.

Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 12.10.

Muistion laati

Aino Rajapolvi
sihteeri